



STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI

AKTIESELSKAP



BERETNING FOR 41. DRIFTSÅR 1956-57

H.J.

ÅRSBERETNING



*Store Norske Spitsbergen
Kulkompani*

A K T I E S E L S K A P

DRIFTSÅRET

1. APRIL 1956 · 31. MARS 1957

J. W. EIDES BOKTRYKKERI

REPRESENTANTSKAPET 1956—57

ORDFØRER: *H.r.advokat Gunnar Greve.*

VICEORDFØRER: *Skipsreder Johan Horn.*

Dispasjør Henrik Ameln jr.

Direktør Erik Anker

Direktør Job. Danielsen.

H.r.advokat Gunnar Greve.

Skipsmekler Halfdan Grieg.

O.r.sakfører Per Brandt Hansen.

H.r.advokat Jens P. Heyerdahl jr.

Skipsreder Johan Horn.

Kommandørkaptein Halvor Kopsland.

Generalkonsul Erling Lind.

Kjøpm. Edv. Riisøen jr.

SUPPLEANTER:

1. *Direktør Christian Anker.*

2. *Skipsreder Kjell Bruusgaard.*

3. *Ingeniør Rasmus Figenschou.*

STYRET 1956—1957

FORMANN: *Skipsreder Hilmar Reksten.*

VICEFORMANN: *Skipsreder Hans Westfal-Larsen.*

Byråsjef S. K. Høegh-Omdal.

Direktør Ivar Lund.

Direktør Sven Nielsen.

Skipsreder Hilmar Reksten.

Skipsreder Hans Westfal Larsen

SUPPLEANT:

Direktør Chr. Jukbelln.

ADMINISTRASJONEN 1956—57

Direktør Atle Gadd Bjørkum.

Direktør Knut Bryn Deinboll.



STYRETS BERETNING

for driftsåret 1. april 1956 – 31. mars 1957



GRUBEDRIFTEN. Longyearbyen hadde over vinteren 1956/57 et innbyggerantall på 1269. Av disse var 1085 direkte knyttet til grubedriften, mens de øvrige 184 representerer gruppen statstjenestemenn med familie samt selskapets funksjonærfamilier. Av de overvintrende var det 97 barn i alder opp til 15 år.

Produksjonen i driftsåret utgjorde 360.000 tonn kull.

Skipningskvantumet over sommeren 1956 utgjorde 320.000 tonn. Differansen 40.000 tonn fordeler seg med eget forbruk på 17.000 tonn og økning i lagerbeholdning på 23.000 tonn.

Kullproduksjonen forløp uten større tekniske uhell. Kraftstasjonens kapasitet var fullt utnyttet. Transportsystemet funksjonerte tilfredsstillende tross lengere perioder med stormfullt vær. Ved siden av den ordinære kullproduksjon ble det utført oppfaringsarbeider etter linjer som tidligere fastlagt.

Det planlagte laboratorium for undersøkelse av kullforekomstenes kvalitet er kommet i gang.

Planene for den nye grube 5 har vært ofret særlig oppmerksomhet. Forberedende arbeider i marken har vært utført på sektoren transport og fremføring av elektrisk kraft. Et større broarbeid som knytter grube 4 til grube 1's transportnett over Tverrdalen, er avsluttet.

På arbeidskraftssektoren var det sommeren 1956 en markant svikt i tilgangen på øvede folk, men for vintersesongen var tilgangen tilfredsstillende.

I løpet av året er det truffet avtale med selskapets arbeidere og funksjonærer om opprettelse av fond til beste for etterlatte ved dødsfall som følge av arbeidsulykke.

I overensstemmelse med selskapets tidligere uttalte ønske om å heve boligstandarden, er det allerede fullført ny familiebolig og ny 72-mannsbolig. I den siste er prinsippet med enkeltrom for arbeidere med lengere ansiennitet kommet til utførelse i praksis. Som ytterligere skritt på veien mot høyning av boligforholdene er det planlagt ny spisemesse med oppholdsrom ved lasteanlegget på Hotellneset, samt nok en familiebolig. Disse bygg ventes å være ferdige høsten 1957.



SALG OG SKIPNING. Markedsforholdene for kull var gunstige i det regnskapsåret som denne beretning omfatter.

På grunn av den foregående strenge vinter var lagrene tomme og mottaksforholdene gode. Skipningen kom i god gjenge fra en normal skipningstermins begynnelse omkring midten av mai. Isforholdene var ugunstige hvorfor isbryterassistanse under løpende avtale med Brødrene Jakobsens Rederi, Tromsø, ble ytet med «Nordsel» som løste oppgaven tilfredsstillende.

Av det kvantum på 320.000 tonn som kom til skipning, ble Nord-Norge tilført 154.000 tonn, det øvrige Norge 17.000 tonn og utlandet 149.000 tonn.

Det totale skipningskvantum etter krigen er med årets skipninger kommet opp i 3.425.000 tonn. Av dette kvantum har Norge vært tilført ca. 2.640.000 og utlandet ca. 785.000 tonn. Salget til utlandet etter 1950 representerer en valutainntekt for landet i hard valuta på ca. 89 mill. kroner. Valutabesparelsen ved de Longyearkull som tilføres Norge må sees i relasjon til det faktum at landets kullforbruk for øvrig etter 1950 for det alt vesentligste har vært dekket ved import fra USA. Markedssituasjonen for kull frem til regnskapsårets utgang bar preg av den spente politiske situasjon ute i verden som bragte med seg en svær stigning i de transatlantiske kullfrakter. Det avhengighetsforhold som Europa etter krigen er kommet i vis à vis USA når det gjelder å dekke sitt kullunderskudd, kom til uttrykk i de særdeles høye kullpriser fremover vinteren. Samtidig førte situasjonen til engstelse hos de europeiske kullforbrukere med hensyn til de fremtidige forsyninger. Resultatet ble en svær kontrahering på sikt av kull fra USA til Europa.

Virkningene for vårt selskap av at det europeiske marked på denne måte er blitt dekket med kull fremover vil avbøtes ved vårt tradisjonelle kundeforhold til handelsimportørene i Nord-Norge, samt ved de allerede inngåtte avtaler på sikt med utenlandske avtagere av våre kull. Overliggende lagre av kull i Nord-Norge etter den milde vinter var imidlertid ved regnskapsårets utløp ca. 40.000 tonn større enn på samme tid i fjor. Slik kullmarkedet ligger an, kan dette forhold innebære avsetningsproblemer for tilsvarende kvantum.

Fraktavtale har som tidligere vært gjort med rederiet Jacob Kjøde A/S, og gjennomføringen av transporten både til og fra Svalbard har være avviklet tilfredsstillende.

I løpet av regnskapsåret er direktør Trygve Brodtkorb fratrudd selskapets ledelse. Styret ønsker ved denne anledning å gi uttrykk for sin erkjentlighet for det arbeid direktør Brodtkorb har nedlagt i selskapets tjeneste i en vanskelig gjenoppbygningstid etter krigens ødeleggelser.

REGNSKAPET. Revidert regnskap for driftsåret 1. april 1956 til 31. mars 1957 fremlegges. Etter at ordinære avskrivninger er utgiftsført med kr. 5.652.641,56, er Vinnings- og Tapskonto gjort opp med et overskudd stort kr. 4.509.090,30 som styret foreslår anvendt slik:



Avsetning etter lov av 12. april 1957 — om endringer i lov av 28. juni 1952 om særlige skatteregler i samband med utbygningsprogrammet for Nord-Norge	kr. 4.390.000,—
(Etter lovendringen kan Kongen samtykke i avsetninger for investering i kullgrubedrift på Svalbard.)	
Tantieme til styret, etter vedtektenes § 16	» 83.628,—
Tilføres disposisjonsfondet	» 35.462,30
	kr. 4.509.090,30

Styret foreslår at det, under forutsetning av Prisdirektoratets samtykke, utdeles 4% utbytte med kr. 384.000 som blir å utbetale av disposisjonsfondet etter styrets nærmere bestemmelse.

Styret knytter ellers følgende bemerkninger til årets regnskap: Av tilgangen i 1956/57 under aktivaposten bygninger, anlegg og materiell kr. 3.939.149,96, gjelder kr. 777.210,28 den tidligere omtalte 72-manns brakke og den nye familiebolig, kr. 721.295,24 gjelder utbygging av transportsystemet, herunder inspeksjonsbåt. Kr. 1.613.211,57 gjelder anskaffelse av grubemaskiner og utstyr til igangværende gruber, mens resten, kr. 827.432,87, gjelder arbeider og anskaffelser i forbindelse med grube 5.

Tilgangen under regnskapsposten «Faste eiendommer i Norge», kr. 1.857.777,49, gjelder de i regnskapsåret medgatte kostnader til oppføring av administrasjonsbygget i Bergen. Byggets totalkostnad beregnes til ca. 5 millioner kroner. Innflytning skjer på ettersommeren 1957.

I fjorårets styreberetning ble nevnt de spesielle kredittforhold som gjelder mellom selskapet og dets kunder i Nord-Norge og som tar sikte på å lette kullforsyningene til denne landsdel.

De store lagerbeholdninger i Nord-Norge våren 1957 vil aksentuere kravene til selskapets finansieringsevne på denne sektor. Samtidig vil investeringene i utvikling av nye kullfelter stille store krav til selskapets likviditet.

Den statsgaranti for lån på inntil kr. 9.000.000 som ble innvilget selskapet i 1955/56 som sikkerhet mot uforutsette vanskeligheter under drift og skipning, har heller ikke i dette regnskapsår kommet til anvendelse.

Bergen, den 3. september 1957.

I styret for

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI

Aktieselskap

Hilmar Reksten
formann.

S. K. Høegb-Omdal

Ivar Lund

Sven Nielsen

Hans Westfal-Larsen



REGNSKAP 1956-1957

VINNING- OG TAPSKONTO 1.4 1956-31.3 1957

KREDIT

DEBET

	1956/57	1955/56 (1000 kr.)
Produksjonskostninger	kr. 25.182.034,99	22.549
Transport av arbeidere og funksjonærer samt Harstad-kontorets drift	» 569.277,61	458
Brannassuranse	» 101.243,61	130
Skade- og sykeforsikring	» 115.082,33	102
	<u>kr. 25.967.638,54</u>	<u>23.239</u>
Administrasjons- og salgsomkostninger	» 1.570.595,56	941
Renter	» 18.607,81	115
Kulleksportavgift	» 314.670,89	235
	<u>kr. 27.871.512,80</u>	<u>24.530</u>
Ordinære avskrivninger	» 5.652.641,56	3.544
Overskudd <i>kr. 4.509.090,30</i> foreslåes		
anvendt til:		
Avsetning etter lov av 12. april 1957 <i>kr. 4.390.000,00</i>		
Tantième til styret		
etter vedtektenes § 16	» 83.628,00	618
Overførsel til Disposisjonsfondet	» 35.462,30	28.692
	<u>kr. 38.033.244,66</u>	
		<u>28.692</u>
	<u>kr. 38.033.244,66</u>	<u>28.692</u>

1955/56
(1000 kr.)
28.692

1956/57

Kullkonto kr. 38.033.244,66

GENERALBALANSE PR. 1.4-1957

AKTIVA

PASSIVA

	1956/57	1955/56 (1000 kr.)	1955/56 (10000 kr.)
Land- og gruberettigheter	kr. 4.187.000,00		
+ årets avskrivning	» 720.000,00	4.187	
Bygninger, anlegg, materiell	kr. 2.996.012,00		
+ tilkommet 1956/57	» 3.939.149,96		
	kr. 6.935.161,96		
+ årets avskrivning	» 4.907.620,96	2.996	
Faste eiendommer i Norge	kr. 2.536.580,20		
+ tilkommet 1956/57	» 1.857.777,40		
	kr. 4.394.357,60		
+ årets avskrivning	» 10.200,00	2.537	
Øvrige driftsmidler i Norge	kr. 40.122,00		
+ tilkommet 1956/57	» 16.795,60		
	kr. 56.917,60		
+ årets avskrivning	» 18.820,60	40	
Beholdninger av varer og kull	» 9.068.796,65	7.486	
Andeler i andre selskaper	» 90.501,00	91	
Debitorer	» 7.702.185,91	3.764	
Rembuser	» 19.714,95	75	
Kassabeholdninger Spitsbergen og Norge	kr. 934.351,43		
Innestående i banker	» 607.310,48		
Innestående på postgiro	» 54.832,85	2.940	
	kr. 28.394.488,87	24.116	
			1956/57
Aksjekapital	kr. 9.600.000,00		
Reservefond	» 1.950.000,00		
Disposisjonsfond:			
Saldo pr. 1/4 1956	kr. 3.000.683,98		
Fragår: Utbytte 1955/56	» 768.000,00		
Overført til skattefondet	» 250.324,00		
	kr. 1.982.359,98		
Tillegg: Overførsel fra			
Vinnings- og Tapskonto	» 35.462,30		
Fond til formål vedr. arbeidere	» 56.241,19		
Fond til almennyttige formål Spitsbergen	» 12.478,01		
Skattefond:			
Saldo pr. 1/4 1956	kr. 160.000,00		
Tillegg:			
Refundert fondsskatt	» 32.636,00		
Overført fra disp.fond	» 250.324,00		
	kr. 442.960,00		
Fragår: I lignede skatter	» 67.960,00		
Avsetning etter lov av 12/4 1957	» 4.390.000,00		
Pantegjeld	» 585.000,00		
Byggeslån	» 203.857,04		
Spitsbergenpenger	» 1.292.959,10		
Andre kreditorer	» 7.911.131,25		
	kr. 28.394.488,87		

Bergen, 31. mars 1957
3. september

I styret for

STORE NORSE SPITSBERGEN KULKOMPANI AKTIESELSKAP

Hilmar Reksten, S. K. Høegb-Omdal Ivar Lund Sven Nielsen Hans Westfal-Larsen
formann.

Revidert. Se min revisjonsberetning datert 7. september 1957.

Hans L. Markussen,
statsaut. revisor.

R. Strand,
regnskapsjef.



Foranstående årsberetning med vedbe-
tede utdrag av Vinnings- og Tapskonto
og Generalbalanse er godkjent i represen-
tantskapsmøte i dag til fremleggelse på
generalforsamlingen med innstilling om
at der bevilges styret decharge for regn-
skapene og forretningsførselen. Den ordi-
nære generalforsamling besluttedes av-
holdt 19. november 1957 kl. 14 på sel-
skapets kontor, Strandgt. 209.

Bergen, den 18. september 1957

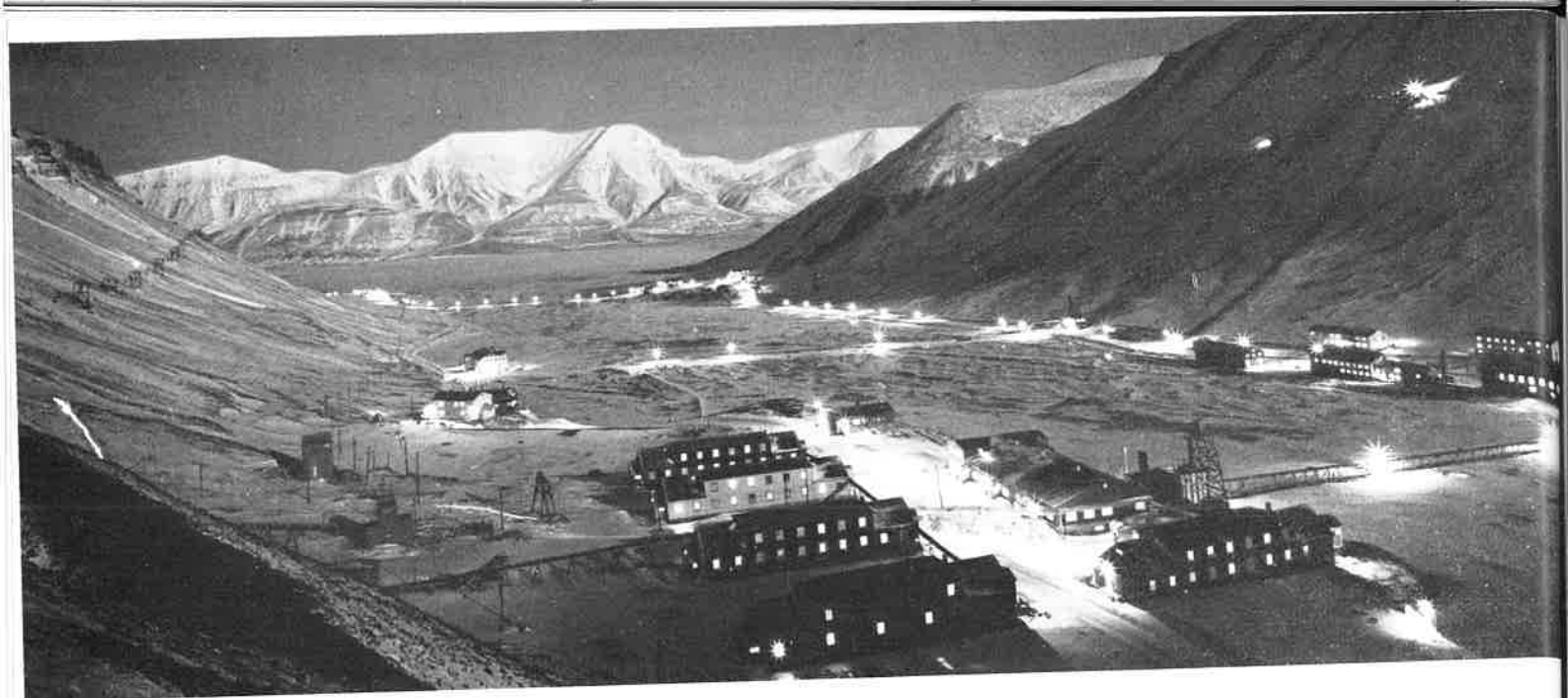
GUNNAR GREVE

Representantskapets ordfører





* * * * * **BILDER OG KART** ➔



①



②





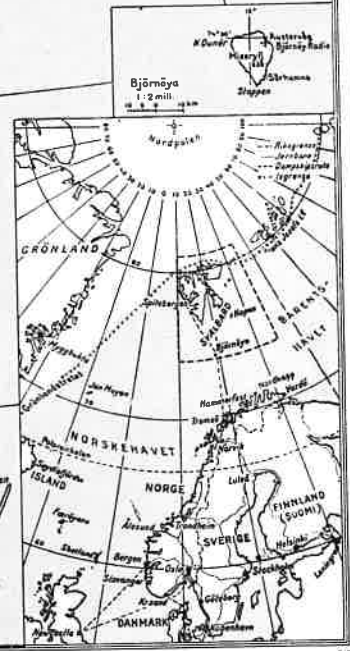
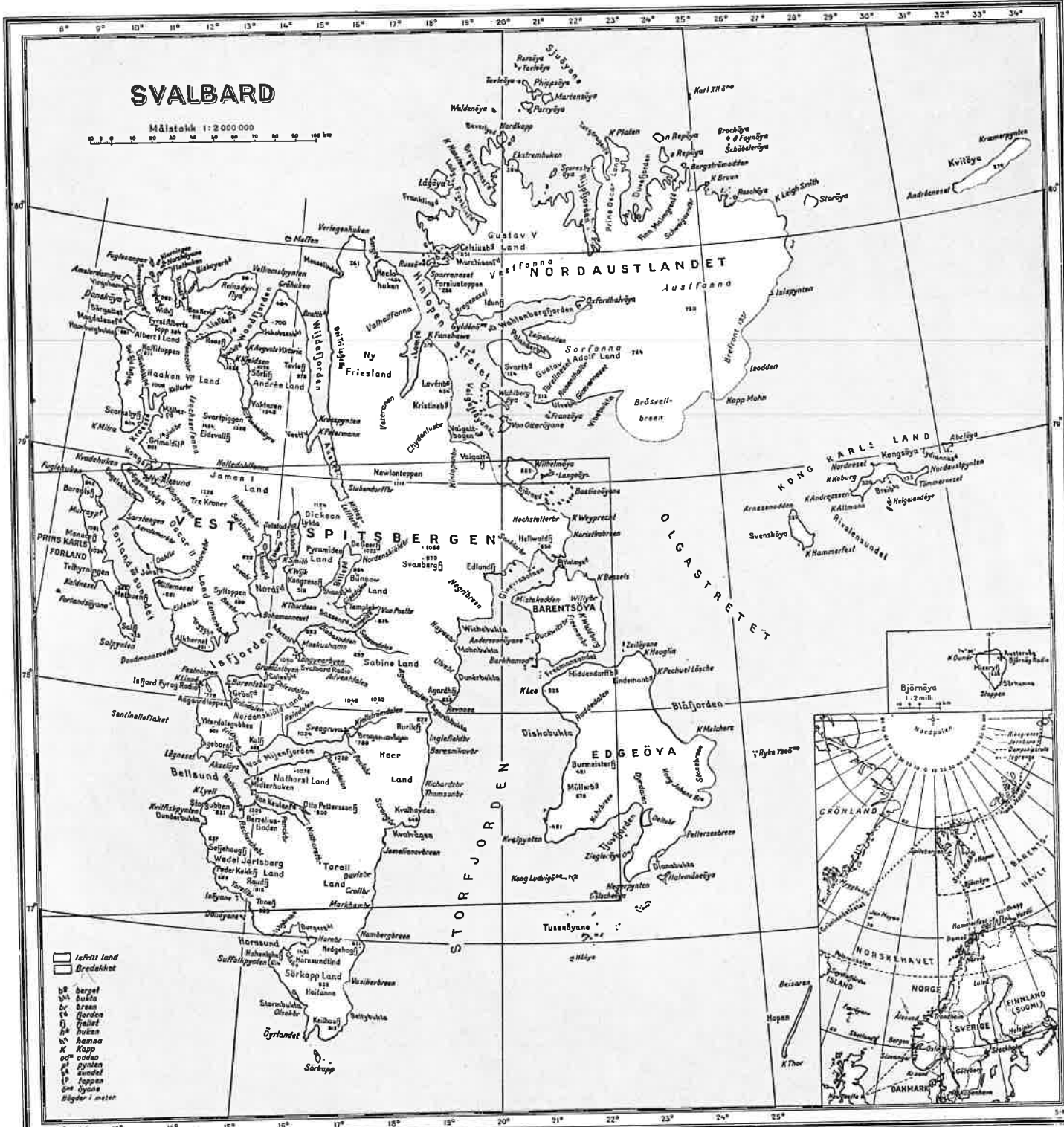
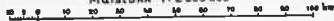
③

- ① Vinternatt i Longyearbyen.
- ② Transport til grube 5.
- ③ M/S «Nordsel» åpner skibningsesongen.



SVALBARD

Målestokk 1:2 000 000



- Isfritt land
- Bredskot
- b^h berg
- b^h bukta
- o^h øy
- f^h fjorden
- f^h fløet
- t^h tungen
- h^h hamna
- K^h kapp
- o^h odde
- p^h pynten
- s^h sundet
- f^h foppen
- o^h øyene
- h^h høider i meter

NORGES SVALBARD- OG ISHAVS-UNDERSØKELSER.

Selskapets eiendommer, som er skravert på kartet, utgjør 1774,2 km², tilsvarende ca. 42% av traktat-eiendommene.

